

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Inden for Socialministeriets lovområder er den erhvervsrettede revalidering af central betydning, fordi det er en af vejene til at gøre folk selvhjulpne og forhindre, at de bliver i det sociale system. Efter arbejdsskadeforsikringsloven har den arbejdsskadede ret til sygebehandling og genoptræning, herunder revalidering. Der er dog her hovedsagelig tale om helbredsmæssig revalidering, idet den skal tjene til at gøre det muligt at fastsætte en erhvervsvenetabsprocent. Efter dagpengeloven skal social- og sundhedsforvaltningen tage stilling til, om der er behov for sygebehandling eller revalidering, og i så fald sørge for, at behandling eller revalidering går i gang. Efter pensionsloven er det en betingelse for at få førtidspension, at erhvervsvenen er varigt nedsat, og at det ikke er muligt at iværksætte foranstaltninger, der mere varigt kan forbedre erhvervsvenen.

Revalidering skal i alle situationer iværksættes efter bistanndslovens § 42, hvorefter der, når det anses for påkrævet af hensyn til en persons mulighed for at forsørge sig selv og sin familie kan ydes hjælp til uddannelse, erhvervmæssig optræning m.v. Den økonomiske hjælp under en revalidering ydes efter principperne i bistanndslovens kontanthjælpsafsnit, det vil blandt andet sige, at reglerne om fradrag for indtægter også gælder.

I forbindelse med reformovervejelserne på såvel arbejdsskade- som dagpengeområdet har spørgsmålet om revalideringsmulighederne indtaget en central plads. Også på pensionsområdet er det fundet helt afgørende at forstærke revalideringsindsatsen, især over for yngre grupper, med henblik på at mindske tilgangen til førtidspensionssystemet. For at støtte bestræbelserne for at bremse udgiftsstigninger på disse områder er det nødvendigt at fremme den aktive indsats, der bl.a. ligger i at yde revalidering.

I betænkningen om en ny dagpengeordning (Socialministeriet juni 1989) peges der imidlertid på en række barrierer i samspillet mellem sygedagpenge og den nuværende revalideringsydelse efter bistanndsloven.

Barriererne for modtagere af sygedagpenge vedrører både de begrænsede muligheder for tidligt at iværksætte hensigtsmæssige aktiverende tiltag og det manglende økonomiske incitament til at gå i gang med en revalidering.

Mulighederne for at starte en revalideringsmæssig indsats så tidligt som muligt i forløbet hæmmes af, at der under dagpengeforløbet er begrænsede muligheder for sideløbende at iværksætte og betale erhvervsforberedende tiltag, med mindre man overgår til revalidering. Ved overgang til revalidering er der bedre muligheder for kommunen til at igangsætte og betale nødvendige aktiverende uddannelses- og erhvervsrettede tiltag, men til gengæld overgår dagpenge-modtageren til revalideringshjælp, som ofte er på et lavere niveau.

Det økonomiske incitament begrænses ved, at revalideringshjælpen – i modsætning til dagpenge – ydes ud fra en samlet vurdering af familiens økonomi, altså som en behovbestemt forsørgelsesydelse, hvor også økonomiske forhold indgår og derfor i visse tilfælde på et betydeligt lavere niveau end dagpengeydelsen.

Det er et problem for alle, som får behov for hjælp til revalidering, at en ægtefælleindtægt skal fradrages fuldt ud, og at det kun er i begrænset omfang og til begrænset formål, man kan bevare en eventuel formue. Hertil kommer, at revalideringsydelsen ofte for en dels vedkommende er tilbagebetalingspligtig, f.eks. hvis der ydes hjælp til terminsydelser eller hvis halvdelen af hjælpen ydes som lån, som det er tilfældet ved visse videregående uddannelser.

En forstærket revalideringsindsats vil utvivlsomt kunne opnås ved at nedbryde nogle af de eksisterende barrierer. Dette kan gøres ved en fast ydelse på et niveau, der svarer til dagpengemaximum.

En stor del af de personer, der i dag modtager hjælp efter bistanndslovens § 42, kommer fra kontanthjælp og ikke fra dagpengesystemet. Niveaue for en fast indkomstuafhængig bruttoydelse bør derfor i visse tilfælde taget udgangspunkt i et kontanthjælpsniveau, specielt når der er tale om unge uden tidligere erhvervsindtægt.